LÄRAR-HANDLEDNING

Älskade sport
Antologi
En handledning av Chris Qwist

rabén&sjögren

Om boken

Kanske är det bästa du vet att få kasta dig ut i en skidbacke, att känna leran spruta kring mountainbiken, att passa bollen till din kompis, att ta dig över ett hinder, att boxas istället för att slåss eller något helt annat? Kanske vill du testa på en massa olika sporter, kanske vet du inte vad som passar dig, kanske vill du helst bara titta på?

I den här antologin har vi samlat berättelser om sport – påhittade såväl som tagna ur verkliga livet. Vi får möta stjärnorna som lever sin dröm, höra deras historier och bästa tips, och läsa om alltifrån en rafflande handbollsmatch till att äntligen våga ställa sig på skateboarden.

Vi hoppas att du som läser kommer att känna igen dig, bli inspirerad, utmanad, berörd och förhoppningsvis upptäcka något nytt.

Författare

Boken är en Antologi innehållande följande författare: Carolina Klüft, Ali Yusefi, Moa de Bruin, Ida Östensson, Ingemar Hammarström, Petra Mede, Tobias Söderlund, Hedvig Lindahl, Emil Lindgren, Therese Alshammar, Olle ”Ollelito” Arbin, Nina Nahrin Baresso, Vio Szabo, Henrik Harlaut och Kalle Landegren.

Arbeta med boken utifrån lärarmaterialet

Lärarmaterialet till denna bok är uppbyggt på ett sätt som gör att du kan bygga innehåll för en lektion, en dag eller kanske ett helt projekt tillsammans med dina elever.

Du avgör själv i vilken omfattning som du vill använda förslagen, vilket betyder att projektet både kan bli kortare och längre.

Inför eller efter de olika berättelserna kan du välja att låta eleverna arbeta med att fördjupa sin kunskap om personen som skrivit texten.

Till varje berättelse i boken finns det tre tillhörande ”moment” som kallas ”Ord att prata om”, ”Gör så här” och ”Om du har tid”.

”Ord att prata om” är tänkt att göras innan ni läser texterna.

”Om du har tid” är tänkt för just dig som vill lägga lite mera tid på lektionen eller projektet.

Övningarna och aktiviteterna knyter an till Lgr22 med fokus på svenska samt idrott och hälsa men är inte tänkt som en regelrätt lärarhandledning.

Arbeta kring författarna

Inför varje berättelse eller som avslutning kan du förslagsvis låta eleverna få undersöka lite mera kring personen som skriver.

Ett sätt kan vara att de utgår från arbetsprocessen nedan.

Gör så här

- Låt eleverna få använda surfplattor, telefoner eller datorer för att söka information om den aktuella personen.
- De kan välja om de vill skriva om personen i jag-form eller som tredje person.
- Låt dem utgå från följande punkter eller lägg till/dra ifrån efter tycke.
  1. Namn och ålder?
  2. Hur ser personen ut?
  3. Var bor personen?
  4. Vad har personen för bakgrund?
  5. Vad jobbar personen med?
  6. Har personen familj och hur ser den ut?
  7. Vad har personen för personlighetsdrag?
  8. Vad är viktigt för personen?
  9. Andra saker som är intressant om personen.

Fördjupning

Låt eleverna få berätta om och visa upp sina berättelser om den aktuella personen.

Låt eleverna få göra en presentation i Powerpoint eller annat digitalt verktyg som de känner till.

Carolina Klüft

Ord att prata om

Pratsam, tävlingsinriktad, rörelseglädje, friidrott, mångkamp, sammanhållning, fixering, modig, motgångar, människovärde.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Carolinas text utifrån följande frågor:

1. Tror ni att alla barn har samma möjligheter att få utöva sport?
2. Har man möjlighet att välja vilken sport man vill?
3. Hur ser det ut där ni bor? Vilka sporter är vanligast och varför är det så tror ni?
4. Vilka fördelar kan det finnas med att hålla på med sport?
5. Vad kan det finnas för vinster med att testa olika sporter?
6. Carolina pratar om att hantera motgångar. Hur tycker ni att man kan göra om man möter motgångar?

Om du har tid

VARDAGSMOTION

Prata med eleverna om vad som menas med vardagsmotion och varför den är så viktig. Låt eleverna jobbar i par eller grupper där de prata om vilken typ av vardagsmotion de själva utövar och vad man skulle kunna göra för förändringar i sin vardag för att föra in mera av detta.

Sedan kan de dokumentera och visa upp för varandra.

Planera för ett projekt där ni under några veckor ska försöka få in mera vardagsmotion.

Ni kan skriva upp elevernas förslag både på vad de kan göra i sitt privata liv men också hur ni kan få in mera rörelse under skoldagen.

Kanske kan ni skapa pausaktiviter som man kan göra tillsammans under lektionstid.

Låt grupperna få hitta på och leda varandra.

Ni kan även spela in rörelseaktiviteterna.

Ali Yusefi

Ord att prata om

Folkgrupper, leva åtskilda, förföljd, fly, budpojke, helskinnad, kung fu, asylboende, fosterhem, disciplin, nykomling, matchvikt, naiv, förebild.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Alis text utifrån följande frågor:

1. Hur var det för Ali när han växte upp?
2. Hur kommer det sig att vissa folkgrupper ser ner på andra?
3. Hur gjorde Ali och hans familj för att försörja sig?
4. Hur tror ni att Ali hade fått råd med sin cykel?
5. Varför ville Ali lära sig kung fu?
6. Hur tror ni att det känns att hamna i ett främmande land helt själv?
7. Varför tror ni att Ali kom själv till Sverige utan sin familj?

Om du har tid

BARN PÅ FLYKT

Hjälp eleverna att få mera kunskaper om hur det är att vara ett barn på flykt.

Titta förslagsvis på filmen från Plan International som utgångspunkt för era samtal och ert arbete.
https://mittnyahem.plansverige.org/

Prata om det ni har sett i filmen och fråga om eleverna vet andra länder där det är barn på flykt.

Fråga dem om vad man kan göra för att hjälpa barn som är i en sådan situation.

Planera för en insamling som gör att ni som klass antingen kan bli fadder eller skicka en katastrofgåva till barn som är på flykt.

Förslagsvis kan ni göra saker eller utföra tjänster som kan ge pengar till ett sådan bidrag.

Moa de Bruin

Ord att prata om

Anfallspositioner, regera, pass, försvaret, fega ur, utveckling, tekniska fel, dog inombords, ledning, frustrerande, kupad formation, tveksam.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Moas text utifrån följande frågor:

1. Varför kallade Nora, Elise och Sigrid sig för Järngänget?
2. Varför hade tränarna delat laget i två grupper?
3. Varför saknade Moa kompisarna i den andra gruppen tror ni?
4. Vad menas med att Elises ögon var nära att ploppa ur sina hålor?
5. Varför blev Moa utfryst av Järngänget när hon bytte lag?
6. Vad menar Nina med att det ”sitter i huvudet”?
7. Hur kom det sig att Moa ville att Julia skulle få skjuta straffskottet?
8. Varför tyckte Moa att det kändes som en vints fast resultatet blev lika?

Om du har tid

TRIVSELREGLER

Prata med eleverna om vad de tycker är viktigt för att man ska trivas i ett lag och att utöva någon sport.

Fråga också vad som skulle kunna få dem att känna att det inte är roligt i ett lag.

Berätta att ni ska skriva ner er klass trivselregler för vad ni tycker ska gälla när man utövar en sport tillsammans.

Skriv upp på tavlan vad ni kommer fram till och låt sedan eleverna få göra ett collage där de får skriva upp det de har kommit fram till. Använd gärna urklipp ur tidningar eller låt dem illustrera det som de skrivit.

Häng upp på väggen så att ni kan återkomma till det vid olika tillfällen och påminna er om vad ni sagt.

Ida Östensson

Ord att prata om

Lockade, kickflip, pirr i kroppen, förändringar, skatepark, engagemang, tagit första steget, evenemanget, färdmedel, enkel match, styrelse, ordförande, peppade, ramper.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Idas text utifrån följande frågor:

1. Vad var Idas dröm under skoltiden?
2. Varför tyckte Idas kompisar att det var konstigt med byxorna som hon köpte i skatebutiken?
3. Varför tror ni att alla tyckte att ”Muffinkillen” var cool?
4. Hur kom det sig att Ida inte vågade sig ner till skatelokalen under skoltiden?
5. Vad var det Ida upptäckte när hon och ungdomarna hade byggt skateparken?
6. Varför reagerade folk på att hon åkte skateboard när hon var 20 år?
7. Varför kom det först inga tjejer till skatekvällarna?

Om du har tid

HUR ÅKER MAN SKATEBOARD

Det är alltid bra att använda sig av filmer när man på riktigt vill få en känsla och förståelse för hur någonting går till.

Det finns mängder av filmserier på Youtube som du kan använda dig av för att visa eleverna vad som är viktigt att tänka på när man ska lära sig att åka skateboard.

Förslagsvis kan du skriva ”Lär dig åka skateboard”.

Då får du upp flera förslag på duktiga åkare som har byggt upp filmerna på ett bra och pedagogiskt sätt.

Låt eleverna får prata om vad man behöver tänka på när man ska börja åka skateboard och hur man kan göra när man börjar.

Har ni möjlighet att låna några skateboards så kan ni tillsammans prova på skolgården. Alla behöver ju inte åka samtidigt utan man kan prova i omgångar.

Ingemar Hammarström

Ord att prata om

Distans, uppehåll, skritta, relationen, individ, unghästar, disciplinerad, dedikerad, långsiktigt, säsongen, förebilder, analysera, begränsa, minnen.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Ingemars text utifrån följande frågor:

1. Hur mycket tid tror ni att det tar att ta hand om fem hästar?
2. Vad tror ni att man behöver göra i stallet varje dag?
3. Vad menar man med att det behöver klicka mellan hästen och ryttaren?
4. Känner ni till och kan ni beskriva hur en hästhopptävling går till?
5. Vad tror ni kännetecknar en duktig ryttare?
6. Hur tycker ni att man bäst kan hantera motgångar?

Om du har tid

HÄSTAR I VÄRLDEN

Fråga eleverna om de känner till olika hästraser och om de kan namnen på några av dem.

Gör en mindmap på tavlan med ordet hästraser i mitten och skriv upp det eleverna kommer på. Nedan har du förslag som du kan addera till listan:

Svenskt varmblod, Islandshäst, Varmblodstravare, Korsningsponny, Shetlandsponny, Kallblodstravare, Nordsvensk brukshäst, Russ, Svensk ridponny, Holländskt varmblod, Connemaraponny, New Forest Ponny, Arabiskt fullblod, Fjordhäst, Engelskt fullblod, Ardenner, Korsning med halvblod, Welshponny, American quarterhorse

Låt eleverna få jobbar i par eller grupper och be dem välja en hästras som de ska hämta mera information om.

Här hittar man många filmer och underlag på nätet.

Låt dem sedan presentera för varandra i helklass.

Petra Mede

Ord att prata om

Kisar, måfå, smashar, helige, omvägen, grimas, prima ballerina, tacklingar, följsamma, piruett, talang, egenhändigt, tegelbeklädda, intensiva, svängom.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Petras text utifrån följande frågor:

1. Kan ni beskriva stämningen på idrottslektionen som Petra berättar om?
2. Varför tror ni att Petras tidigare bästa vänner inte vill vara bästa vän med henne längre?
3. Varför går Petra en omväg förbi fotbollsplanen?
4. Vad är det som gör Oskar olik många av de andra kamraterna i skolan.
5. Hur tror ni att man rör sig när man rör sig vackert?
6. Varför vill inte Petra berätta att hon har börjat på balett?
7. Vad händer på lektionen där det blir dans. Återberätta.

Om du har tid

MIN DRÖM ATT TESTA

Repetera med eleverna att Petra vågade sig på att testa balett.

Fråga om de någon gång har sett hur det ser ut när man dansar balett.

Googla på balett och visa filmer från Youtube på hur klassisk balett kan se ut.

Sedan kan du fråga eleverna om de har någon speciell sport eller aktivitet som de skulle vilja prova på.

Skriv upp deras förslag på tavlan.

Låt dem sedan undersöka hur man skulle kunna göra för att få prova den sporten eller aktiviteten, vad det krävs för utrustning och hur mycket tid man beräknas lägga ner på den.

Presentera sedan för varandra.

Tobias Söderlund

Ord att prata om

Pirrar, världscuptävling, skidtalang, privatlektioner, underlaget, parallell, hetsig, starthytten, speaker, adrenalin, pisten, kontrar, muller, lavin, stup, pudersnö.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Tobias text utifrån följande frågor:

1. Vet ni var Alperna finns någonstans?
2. Varför tycker Amira att Maja nästan är hennes storasyster också?
3. Vad tror ni att varningsskyltarna vid plaststaketet betyder?
4. Varför tror ni att backen heter Svarta skräcken?
5. Vad menas med att det suger till i magen?
6. Beskriv vad som händer i ravinen.
7. Vad orsakade lavinen?
8. Hur blir Freja räddad?

Om du har tid

OM LAVINER

Prata med eleverna om vad laviner är för något och fråga dem om de vet vad som kan orsaka en lavin och vad som händer när en lavin har satts igång.

På nätet hittar du flera filmer och bilder som kan visa hur det kan se ut när en lavin drar igång.

Titta på dem tillsammans och prata om vad man behöver tänka på när man är i fjällen och åker skidor.

Titta förslagsvis på denna film där man ser hur en lavin startar.
https://www.youtube.com/watch?v=6qVwIuznFW0&t=10s

Reflektera tillsammans efteråt.

- Hade du kunnat tänka dig att åka där?
- Hur skulle ni beskriva terrängen? Fin, brant, lätt, extrem eller på annat sätt?
- Hur var vädret?

Tre faktorer som samverkar vid lavinolyckor:

1. Människan
2. Snötäcket
3. Terrängen

Hedvig Lindahl

Ord att prata om

Dirigent, orkester, stöttande, respekterad, speciell känsla, krångligt, konkurrera, automatiskt, utmanande, detalj, bredidrott, triggar, bearbeta känslor, inspirerande.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Hedvigs text utifrån följande frågor:

1. Vad menar Hedvig med att hon kände sig som en dirigent?
2. Hur blev Hedvig intresserad av fotboll?
3. Vilken typ av uppväxt hade hon?
4. Är det vanligt att killar och tjejer spelar tillsammans och hur tycker ni att det ska vara?
5. Varför blev Hedvig just målvakt?
6. Vad händer när man satsar väldigt hårt på något?
7. Vad betyder det att det finns en plats för alla inom sporten?

Om du har tid

ATT FÖLJA SIN DRÖM

Prata med eleverna om vad det betyder att följa sin dröm och på vilket sätt Hedvig har gjort det.

Fråga dem också om de tror att alla människor i världen har den möjligheten eller om det kan finnas hinder som gör att man inte kan göra det.

Be dem alla fundera på vad de själva har för drömmar som de skulle vilja förverkliga i sina liv.

Låt eleverna jobba i par där de ska intervjua varandra om sina drömmar. Kanske kan du låta dem spela in varandra med telefoner eller Ipads och göra små filmer där de kan få berätta.

Presentera för varandra.

Emil Lindgren

Ord att prata om

Morgonpigg, frihet, utforskar, äventyr, elitklass, företag, pirrar, ha balans, fjärilar i magen, kondition, tumregel, sikten, vurpa, peppande, nöjescykling, arrangerar.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafett-läsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Emils text utifrån följande frågor:

1. Beskriv hur Emils uppväxt var.
2. Vad tror ni att Emil menar med att det är utforskandet som driver hans cykelintresse?
3. Varför kan man säga att det är som att ha ett företag när man håller på med professionell idrott?
4. Vad tror ni att det betyder när Emil säger att något är tekniskt läskigt?
5. Hur får man bäst en härlig upplevelse när man cyklar tror ni?
6. Hur kan man utveckla sig från att gilla att cykla till att börja tävla?

Om du har tid

OLIKA CYKELFORMER

Prata med eleverna om att det finns olika sätt att cykla på och fråga dem vad de tror att varje form innebär.

- Bancykling
- BMX
- Cykelcross
- Landsväg
- Mountainbike
- Trial

Använd förslagsvis följande länk från cykelförbundet för att titta på bilder och cykelformerna som underlag för samtalet. https://scf.se/forbundet/borja-cykla/

Prata om vilken form av cykling som de skulle vilja testa.

Kanske kan ni ordna en utflykt med cyklar tillsammans.

Therese Alshammar

Ord att prata om

Grunt vatten, ryggsim, medalj, medaljsköld, specialbyggd, gigantisk, olympiskt spel, inte duga, uppmuntran, gemenskap, övertygad, fjärilsim, egenskaper.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafett-läsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Thereses text utifrån följande frågor:

1. Varför var det många som förr i tiden inte kunde simma?
2. Varför tror ni att Therese blev intresserad av simning?
3. Är det viktigaste när man sportar att vinna? Motivera varför ni tycker så.
4. Varför tror ni att man har medaljer till de som vinner?
5. Vilka olika simsätt känner ni till?
6. Varför bytte Therese simgrupp?
7. Vad tycker hon är det viktigaste när man utövar en sport?

Om du har tid

VÅRT OLYMPISKA SPEL

Planera för ett eget olympiskt spel tillsammans med klassen som är möjligt att utföra på skolan eller i området runt skolan.

Titta på filmer från Youtube för att få lite inspiration och underlag för samtal.

På hemsidan för Sveriges Olympiska kommitté kan du hitta tips och idéer för upplägg till en temadag för Olympiska spel. https://sok.se/vara-projekt/os-i-skolan/temadagar-med-os-i-skolan.html

Låt eleverna i grupper eller par får hitta på aktiviteter och planera för vilket material som behövs samt hur det ska utföras.

Testa övningarna och aktiviteterna tillsammans.

Sedan kan ni avsätta en dag där ni förslagsvis bjuder in andra klasser för att delta i ert olympiska spel

Olle ”Ollelito” Arbin

Ord att prata om

E-sport, FIFA, mentala spelet, psykiskt påkopplad, fokus, mentalt stark, division 4, proffs, trötthetskänsla, varierar, fötterna på jorden, situationer, hantera.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Olles text utifrån följande frågor:

1. Vad betyder det att man befinner sig i en virtuell miljö?
2. Beskriv vad som krävs för att man ska bli riktig duktig på e-sport.
3. Vad är skillnaderna och likheterna mellan vanlig sport och e-sport?
4. Hur tror ni att man gör för att börja med e-sport?
5. Varför tror ni att Olles lag kallar sig själva ”Ninjas in pyjamas”?
6. Hur ofta behöver man träna för att bli riktig bra på e-sport?
7. Vad behöver man tänka på om man sitter mycket stilla och e-sportar och varför det?
8. Vilket tips gav Olle till alla som har svårt att hantera motgångar?

Om du har tid

VAD ÄR E-SPORT EGENTLIGEN

Fråga eleverna om vad de har för tankar om e-sport och vad det egentligen är.

Titta på bilder från nätet för att få en känsla av hur det kan går till när man utövar e-sport.

Fakta till dig som lärare:
E-sport, också kallad elektronisk sport, utövas av professionella spelar som tävlar i datorspel på ett organiserat sätt. De grundläggande förutsättningarna skiljer sig inte så mycket från traditionella sporter. Man tävlar i olika spel och underhåller tittare samtidigt.

E-sporten har under flera år försökt att bli erkänt som sport på samma sätt som de traditionella sporterna men har fått avslag på det.

Fråga eleverna vad de anser om det och varför.

Låt dem sedan skriva argumenterande texter utifrån sina åsikter.

Nina Nahrin Baresso

Ord att prata om

Bänkat oss, tankar svävar iväg, kärleksfullt, rada upp, kassettband, revansch, extremt, chockad, intensivt, släkting, kultur, forntid, traditioner, Jantelagen, utfryst.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Ninas text utifrån följande frågor:

1. Varför tyckte Ninas pappa att det var viktigt att hon och hennes bror tittade på nyheter varje dag?
2. Varför sa Ninas mamma att hon skulle bli längre om hon spelade basket?
3. Varför ville Nina bli längre tror ni?
4. Hade Nina samma förutsättningar för att kunna spela basket som andra i samma ålder?
5. Vad hände när Nina spelade basket första gången?
6. Varför tyckte Ninas föräldrar att det var viktigt att komma ihåg sin kultur och sin bakgrund?
7. Varför tror ni att Nina blev utfryst i vissa lag?

Om du har tid

VAD ÄR JÄMSTÄLLDHET?

Repetera först hur det var för Nina både inom familjen och i förhållande till sin omgivning.

Fråga eleverna om de tycker att det var jämställt att det var så för Nina och varför de tycker så.

Låt eleverna få diskutera i grupper eller par vad de anser att jämställdhet är för något och vad det innebär. Samlas sedan i stor grupp för att sammanfatta.

Skriv jämställdhet på tavlan och fyll på runt ordet vad eleverna säger.

Använd underlag från Jämställdhetsmyndigheten för att reda ut begreppet tillsammans.

Förslagsvis kan du printa ut texten via länken nedan så att de kan få läsa den var för sig eller tillsammans.
https://jamstalldhetsmyndigheten.se/fakta-om-jamstalldhet/vad-ar-jamstalldhet/

Prata om hur man själv på olika sätt kan bidra till jämställdhet i den värld vi lever i.

Vio Szabo

Ord att prata om

Flämtar, skakiga, halvlek, hindra, tacklas, publiken, dallrig, tjuvkikar, otänkbart, besviken, maka sig undan, oväntat, balans, försvarsposition, dundrar, finta, magiskt.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafett-läsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Vios text utifrån följande frågor:

1. Kan ni förklara vad roller derby är för något?
2. Vad menar man med en jam?
3. Vad är blockerns uppgift i spelet?
4. Hur ser spelplanen ut i roller derby?
5. Kan ni beskriva reglerna?
6. Varför var Silverpilen så bra tror ni?
7. Vad var det som gjorde att Spöket lyckades så bra i matchen?
8. Vad är det man gör när man jammar?
9. Varför är laget nöjda fast de inte vann matchen?

Om du har tid

EN NÄRMARE BLICK PÅ ROLLER DERBY

För de elever som inte har sett när man spelar roller derby så kan det vara till stor hjälp att ni tar fram några filmer från nätet.

Om du söker på ”Vad är roller derby” och klickar på videor så får du fram både med svenskt och engelskt tal.

Titta på några filmer och prata tillsammans utifrån frågorna nedan:

- Hur tycker ni att det verkar vara att spela roller derby?
- Tror ni att det är många som spelar spelet i Sverige?
- Tycker ni att det är okej att man får tacklas i spelet? Varför tycker ni så?
- Skulle ni vilja testa roller derby?

Sen kan ni ha en aktivitet där alla i klassen ska få sitt roller derby-namn.

Låt dem få jobba i grupper och tänka på vad som skulle passa till kamraterna.

Sen kan man förslagsvis göra fina namnskyltar att hänga på väggen i klassen.

Henrik Harlaut

Ord att prata om

Coolaste, lössnö, gatumiljö, alpint, introducerad, frihet, åldersindelningar, trick, förbättringar, uppvikta, envishet, inspiration, skateboard, snowboardåkning, energirik.

Gör så här

- Läs texten tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Henriks text utifrån följande frågor:

1. Vad finns det för regler i freestyleåkning?
2. Tror ni att man måste börja när man är liten för att bli riktigt bra på freestyleåkning?
3. Henrik prata om något som heter slopestyle, vad är det?
4. Vad är en Cork 540?
5. Vanligaste skadan i freestyleåkning är ”skiers thumb”, varför tror ni att det är så?
6. Varför tycker Henrik att det är bra att man är beredd på att även misslyckas?

Om du har tid

TRÄFFA HENRIK HARLAUT

Det finns många häftiga filmer med Henriks trix på skidor som är intressanta för eleverna att titta på.

Han har bland annat ett eget Youtubekonto där han lägger upp dessa.

Men förutom det så kan ni komma åt både bilder och intervjuer med honom om du söker på hans namn.

Titta på intervjuerna och berätta sedan för eleverna att de själva ska få förbereda frågor som du tycker skulle vara intressanta att ställa om de själva var den som intervjuade.

Ta sedan detta vidare och låt eleverna få tänka ut andra intressanta idrottare eller personer som de skulle vilja veta mera om och skapa frågor även till dessa.

Visa och presentera för varandra och berätta varför man valt just dessa personer.

Kalle Landegren

Ord att prata om

Löfte, usla, kondition, basket, naturbegåvning, orientering, tolkat, stenröse, bäck, fotboll, straffspark, krysset, skateboard.

Gör så här

- Läs Kalles serier tillsammans. Kanske som stafettläsning där man läser några stycken var.
- Skriv upp orden på tavlan och lägg vid behov och önskemål till flera.
- Låt eleverna jobba i par eller grupper och prata om vad orden betyder och innebär.
- Gör en sammanfattning i den stora gruppen.

Efter det kan ni prata vidare om Kalles serier utifrån följande frågor:

1. Vad innebär det att avlägga ett löfte?
2. Varför orkar inte Robin springa till bussen?
3. Varför får han rådet att börja med en sport?
4. Vilken är den enda sporten som Robin testat förut och vad menas med den?
5. Kan ni beskriva hur basket går till?
6. Hur går det för Robin på orientering?
7. Vad är reglerna för orientering?
8. Vad betyder det att man skjuter i krysset i fotboll?
9. Vilka regler finns det i fotboll?
10. Vad tror ni att man behöver träna på för att bli bra på skateboard?
11. Vilka sporter tror du att Robin fastnade för?

Om du har tid

GÖRA EGNA SERIER

Prata med eleverna om på vilket sätt tecknade serier skiljer sig från andra typer av texter och berättelser.

Låt dem sedan jobba med egna tecknade serier.

Här kan de får rita och skriva sina serier men det går också att använda någon digital app för detta. Ett exempel är Canva.

Förslagsvis kan det vara fortsättningen på Robinserien där han möter andra sporter eller så kan de hitta på helt egna idéer.

Sen är det förstås roligt att visa upp för varandra.

Eleverna kan jobba själva, i par eller grupper.